

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 lipca 2022 roku, znak: ENP/15/021104812, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 12 lipca 2022 roku, przyznał E. R. emeryturę od dnia 1 lipca 2022 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Zakład ustalił termin płatności świadczenia na 15 dzień każdego miesiąca.

W decyzji wskazano, iż podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

Kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 62.341,84 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 309.684,36 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 221,30 m-cy, wyliczona kwota emerytury wynosi 1.681,09 zł. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej: $(62.341,84 + 309.684,36) / 221,30 = 1.681,09$ zł.

Do obliczenia emerytury przyjęto średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę, ponieważ jest dla E. R. korzystniejsze tj. niższe, niż średnie dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego.

Okresowa emerytura kapitałowa wynosi 130,99 zł.

Należność za okres od dnia 1 lipca 2022 roku do dnia 31 lipca 2022 roku w kwocie 1.812,08 zł po odliczeniu zaliczki na podatek odprowadzanej do urzędu skarbowego w kwocie 135,00 zł, liczonej od podstawy opodatkowania 3.624,00 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 326,17 zł Zakład przekaże na rachunek w banku w kwocie 3.162,99 zł.

Od dnia 1 września 2022 roku obliczona emerytura z FUS i okresowa emerytura kapitałowa brutto wynosi 1.812,08 zł. Od dnia 1 września 2022 roku składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 163,09 zł. Wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 1.648,99 zł.

W decyzji organ rentowy wskazał, iż aby mógł uwzględnić wynagrodzenia za okres od dnia 22 września 1980 roku do dnia 30 września 1991 roku należy przedłożyć zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (Rp-7) wystawione przez zakład pracy, legitymację ubezpieczeniową lub w przypadku likwidacji pracodawcy karty wynagrodzeń, zasiłkowe. Przedłożony dokument „konto pracownika” zawiera kwoty brutto, brak jest w nim podziału na poszczególne składniki, od których był obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne. Za powyższy okres przyjęto obowiązujące w danym okresie wynagrodzenie minimalne.

/decyzja z dnia 26 lipca 2022 roku o przyznaniu emerytury z FUS i okresowej emerytury kapitałowej – k. 28-30 załączonych akt rentowych/

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła wnioskodawczyni E. R. kwestionując przyjęcie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wynagrodzenia minimalnych za okres zatrudnienia w Zakładach (...) w Ł. od dnia 22 września 1980 roku do dnia 30 września 1991 roku.

/odwołanie – k. 3-3v/

W odpowiedzi na odwołanie złożonej w dniu 29 sierpnia 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołania wywodząc, jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 5-5v/

Na rozprawie w dniu 13 lutego 2023 roku wnioskodawczyni poparła odwołanie, wniosła o uwzględnienie pierwszego wariantu hipotetycznego wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz kapitału początkowego, którego dokonano w oparciu o zestawienie zatytułowane „konto pracownika”.

/oświadczenie wnioskodawczyni E. R. – e – protokół z dnia 13 lutego 2023 roku – 00:06:53 i dalej, 00:09:45 i dalej/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni E. R. urodziła się w dniu (...).

/bezsporne/

Wnioskodawczyni E. R. ukończyła policealne studium ekonomiczne.

/zeznania wnioskodawczyni E. R. – e – protokół z dnia 13 lutego 2023 roku – 00:09:06 i dalej w związku z e – protokołem z dnia 16 listopada 2022 roku – 00:01:01 i dalej/

W okresie od dnia 10 września 1979 roku do dnia 28 czerwca 1980 roku E. R. zatrudniona była w Przedsiębiorstwie Handlowo – (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku referenta do spraw księgowości.

W zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z dnia 15 lutego 2022 roku zakład pracy (...) S.A. z siedzibą w S. wskazał, iż w 1979 roku E. R. uzyskała tytułem wynagrodzenia za pracę kwotę 8.751,00 zł, z kolei w 1980 roku – kwotę 15.822,00 zł.

/świadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z dnia 15 lutego 2022 roku – k. 10-10v załączonych akt rentowych, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z dnia 15 lutego 2022 roku – k. 11 załączonych akt rentowych/

W okresie od dnia 22 września 1980 roku do dnia 30 września 1991 roku wnioskodawczyni E. R. była zatrudniona w Zakładach (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na następujących stanowiskach pracy: brakarz międzyoperacyjny, rob. magazynier cięcia, krajacz tkanin got.

/świadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z dnia 15 lutego 2022 roku – k. 9 załączonych akt rentowych, dokumentacja osobowo – płacowa wnioskodawczyni E. R. – k. 18-32v, nadto: /zeznania wnioskodawczyni E. R. – e – protokół z dnia 13 lutego 2023 roku – 00:09:06 i dalej w związku z e – protokołem z dnia 16 listopada 2022 roku – 00:01:01 i dalej/

W dokumencie zatytułowanym „konto pracownika” wystawionym przez Zakłady (...) w Ł., wskazano, iż wynagrodzenie E. R. w spornym okresie wynosiło:

- w 1980 roku – 18.056 zł brutto;
- w 1981 roku – 69.712 zł brutto;
- w 1982 roku – 102.907 zł brutto;
- w 1983 roku – 133.019 zł brutto;
- w 1984 roku – 171.549 zł brutto;
- 1985 roku – 200.766 zł brutto;
- w 1986 roku – 345.437 zł brutto;
- w 1987 roku – 346.668 zł brutto;
- w 1988 roku – 657.029 zł brutto;

- w 1989 roku – 2.931.295 zł brutto;
- w 1990 roku – 8.683.040 zł brutto;
- w 1991 roku – 10.002.970 zł brutto.

/konto pracownika – k. 13 załączonych akt rentowych/

W dniu 12 lipca 2022 roku wnioskodawczyni E. R. złożyła wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1-3v załączonych akt rentowych/

Decyzją z dnia 25 lipca 2022 roku, znak: (...) -2022, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił E. R. wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 370,54 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1979 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 30,35%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 30,35% przez kwotę 1.220,89 zł tj. kwotę bazową określoną w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ($30,35\% \times 1.220,89 \text{ zł} = 370,54 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy również przyjął 16 lat 10 miesięcy i 20 dni, tj. 202 miesiące okresów składkowych oraz 1 miesiąc i 22 dni tj. 1 miesiąc okresów nieskładkowych.

Decyzja przewidywała, iż współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi 63,68%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – wynosi 209 miesięcy.

W decyzji sprecyzowano, iż kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 55.986,92 zł i podlega waloryzacji według zasad określonych w art. 173 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

/decyzja z dnia 25 lipca 2022 roku – k. 25-26 załączonych akt rentowych/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto :

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok kalendarzowy (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)

1	2	3	4	5 (3:4)
1	1979	8.751,00	63.924,00	41,07
2	1980	22.422,03	72.480,00	37,12
3	1981	28.800,00	92.268,00	31,21
4	1982	48.000,00	139.572,00	34,39
5	1983	64.800,00	173.700,00	37,31
6	1984	64.800,00	202.056,00	32,07
7	1985	64.800,00	240.060,00	26,99
8	1986	64.800,00	289.140,00	22,41
9	1987	84.000,00	350.208,00	23,99
10	1988	108.000,00	637.080,00	16,95

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 30,35% i jest średnią arytmetyczną wskaźników z poszczególnych lat kalendarzowych.

Do obliczenia stosunku podstawy wymiaru składek oraz kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w roku 1979, 1980 do przeciętnego wynagrodzenia za te lata przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok, odpowiednią do liczby miesięcy, w których E. R. podlegała ubezpieczeniu społecznemu na podstawie przepisów prawa polskiego.

/obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 27 załączonych akt rentowych/

W konsekwencji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 26 lipca 2022 roku.

/decyzja z dnia 26 lipca 2022 roku o przyznaniu emerytury z FUS i okresowej emerytury kapitałowej – k. 28-30 załączonych akt rentowych/

Decyzją z dnia 26 lipca 2022 roku, znak: EOK/15/021104812, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 12 lipca 2022 roku, ustalił E. R. okresową emeryturę kapitałową od dnia 1 lipca 2022 roku tj. od dnia nabycia prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

/decyzja z dnia 26 lipca 2022 roku o ustaleniu okresowej emerytury kapitałowej – k. 31-32 załączonych akt rentowych/

Na podstawie dokumentacji osobowo – płacowej z Zakładów (...) w Ł., dochód E. R. stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w latach 1979-1988 wyniósł następująco:

- w 1979 roku – 8.751,00 zł;

- w 1980 roku – 25.116,60 zł;
- w 1981 roku – 45.464,80 zł;
- w 1982 roku – 68.737,80 zł;
- w 1983 roku – 51.341,00 zł;
- w 1984 roku – 64.222,60 zł;
- w 1985 roku – 155.271,82 zł;
- w 1986 roku – 172.282,00 zł;
- w 1987 roku – 254.009,00 zł;
- w 1988 roku – 354.504,00 zł.

/wykaz wprowadzonych dochodów ubezpieczonego – k. 47-48, wyliczenia organu rentowego - k. 44-46, dokumentacja osobowo – płacowa wnioskodawczyni E. R. – k. 18-32v/

W spornym okresie wnioskodawczyni otrzymywała zarówno wynagrodzenie akordowe, jak i określone w stawce zasadniczej. Skarżącej przyznawano zarówno dodatek funkcyjny, jak i premie.

/zeznania wnioskodawczyni E. R. – e – protokół z dnia 13 lutego 2023 roku – 00:09:06 i dalej w związku z e – protokołem z dnia 16 listopada 2022 roku – 00:01:01 i dalej/

Przy przyjęciu, iż w spornym okresie zatrudnienia w (...) od 22 września 1980 roku do 3) września 1991 roku, wnioskodawczyni otrzymywała wynagrodzenie w stawkach wynikających z angaży nadesłanych przez Archiwum Zakładowe i zasiłki wynikające z kart zasiłkowych - wskaźnik wysokość podstawy wymiaru kapitału początkowego wyliczony z najkorzystniejszych 10 lat kalendarzowych za okres 1979- 1988 wyniósł 49,50 %.

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto :

<i>Lp.</i>	<i>za rok kalendarzowy</i>	<i>zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)</i>	<i>kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok kalendarzowy (w zł)</i>	<i>stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)</i>
1	2	3	4	5 (3:4)
1	1979	8.751,00	63.924,00	41,07
2	1980	25.116,60	72.480,00	41,58

3	1981	45.464,80	92.268,00	49,27
4	1982	68.737,80	139.572,00	49,25
5	1983	51.341,00	173.700,00	29,56
6	1984	64.222,60	202.056,00	31,78
7	1985	155.271,82	240.060,00	64,68
8	1986	172.282,00	289.140,00	59,58
9	1987	254.009,00	350.208,00	72,53
10	1988	354.504,00	637.080,00	55,65

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 51/

Hipotetyczna wysokość kapitału początkowego ustalonego na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 66.708,62 zł, a po waloryzacji na dzień 1 lipca 2022 roku – 368.989,07 zł.

/hipotetyczne ustalenie kapitału początkowego – k. 49-50/

Hipotetyczna wysokość przysługującej E. R. emerytury wynosi 2.080,07 zł.

/informacja o hipotetycznej wysokości emerytury E. R. – k. 38/

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił na podstawie powołanych dowodów, na które składała się dokumentacja załączona do akt przedmiotowej sprawy oraz znajdująca się w aktach organu rentowego, w tym dokumentacja osobowo – płacowa wnioskodawczynie E. R. nadesłana z Archiwum Zakładowego (...) Urzędu Wojewódzkiego w Ł., a nadto pomocniczo zeznania E. R..

W toku postępowania E. R. nie kwestionowała hipotetycznych wyliczeń wysokości kapitału początkowego oraz emerytury dokonanych przez organ rentowy w oparciu o dokumentację osobowo – płacową wnioskodawczynie z Zakładów (...) w Ł., a jedynie wносиła o przyjęcie przez Sąd uzupełniających wyliczeń uwzględnionych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, które brały pod uwagę kwoty wynikające z zestawienia zatytułowanego „konto pracownika”. Dokument ten nie umożliwiał jednak zapoznania się z poszczególnymi składnikami wynagrodzenia z okresu spornego i nie pozwalał na powzięcie wiedzy, jakie kwoty były objęte składką na ubezpieczenie społeczne. Zestawienie to, w ocenie Sądu Okręgowego, nie było rzetelnym dowodem potwierdzającym faktycznie wypłacone E. R. wynagrodzenie za pracę. Biorąc powyższe pod uwagę, tut. Sąd uznał, iż wysokość kapitału początkowego oraz emerytury powinna zostać oszacowana na podstawie rzeczywiście otrzymywanego przez wnioskodawczynię wynagrodzenia w stawkach wynikających z angaży oraz kart zasiłkowych, znajdujących się w aktach osobowo – płacowych E. R. z Zakładów (...) w Ł., a w konsekwencji w oparciu o odpowiednio wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynoszący 49,50%.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

odwołanie zasługiwało na uwzględnienie w części.

Stosownie do treści art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. , poz. 504 ze zm., dalej: ustawa emerytalna/, prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli:

- 1) po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość;
- 2) decyzja została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 4) decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie;
- 5) decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność;
- 6) przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej, dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2 ww. ustawy).

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art. 173 ust. 3 ww. ustawy).

W art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej wskazano, że kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z art. 174 ust. 2 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Stosownie do art. 174 ust. 3 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Na podstawie ust. 7 analizowanego przepisu, do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku.

Zgodnie natomiast z treścią art. 174 ust. 8 ustawy emerytalnej, przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku, według wskazanego w nim wzoru.

Z kolei, w myśl art. 15 ust. 1 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Natomiast stosownie do brzmienia ust. 2a tego samego przepisu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Istota niniejszego postępowania sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy możliwym jest przyjęcie przy wyliczaniu kapitału początkowego ubezpieczonej innych wartości wynagrodzenia tj. wartości wynagrodzenia uzyskiwanego przez ubezpieczoną w okresie zatrudnienia w Zakładach (...) w Ł. od dnia 22 września 1980 roku do dnia 30 września 1991 roku. Nie ulegało bowiem wątpliwości, że wartość kapitału początkowego E. R. przekłada się bezpośrednio na wysokość należnego jej świadczenia emerytalnego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ustalając wysokość emerytury skarżącej, a więc i wyliczając wysokość kapitału początkowego, za powyższy okres zatrudnienia E. R. w Zakładach (...) w Ł. przyjął obowiązujące w tym czasie wynagrodzenie minimalne z uwagi na to, iż przedłożone zestawienie zatytułowane „konto pracownika” wprawdzie wskazuje kwoty zarobków za poszczególne lata kalendarzowe, jednakże brak rozbicia na składniki wynagrodzenia uniemożliwia ustalenie, jakie kwoty były objęte składką na ubezpieczenie społeczne, a nadto z zestawienia nie wynika, czy podane kwoty zostały rzeczywiście wypłacone.

W przedmiotowej sprawie odwołująca nie zgadzała się z ustaleniami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie wysokości wynagrodzenia uzyskiwanego przez nią w Zakładach (...) w Ł. w okresie od dnia 22 września 1980 roku do dnia 30 września 1991 roku.

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż wnioskodawczyni E. R. urodziła się w dniu (...), a zatem jej emerytura musiała zostać ustalona w oparciu zasady określone w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl art. 26 ustawy emerytalnej, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Postępowanie w niniejszej sprawie opierało się na ustaleniu, czy możliwym jest przyjęcie do obliczenia kapitału początkowego oraz emerytury wnioskodawczyni E. R. wynagrodzenia uzyskanego przez nią w trakcie zatrudnienia w Zakładach (...) w Ł. w okresie od dnia 22 września 1980 roku tj. przy uwzględnieniu wariantu korzystniejszego dla skarżącej.

Zgodnie z treścią § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz. 1412), środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja § 21 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz. 49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak, aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego /tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego w Białymstoku - III AUr 294/93, PS - wkład. 1994/3/6/.

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczonego w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń, czy też uśrednień. Jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru.

W toku postępowania dowodowego, Sąd Okręgowy zwrócił się do Archiwum Zakładowego (...) Urzędu Wojewódzkiego w Ł. o nadesłanie dokumentacji osobowo – płacowej wnioskodawczyni z okresu zatrudnienia przypadającego od dnia 22 września 1980 roku do dnia 30 września 1991 roku w Zakładach (...) w Ł..

Podkreślić należy, iż stosunek pracy ma zawsze charakter indywidualny, a określone warunki zatrudnienia mają charakter niepowtarzalny, ponieważ zostały wyznaczone pomiędzy pracodawcą, a jego konkretnym pracownikiem. Zatem jedynie wynagrodzenie wnioskodawczyni ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje przypuszczenie, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, a następnie kwoty świadczenia emerytalnego. Na marginesie trzeba wskazać, iż zeznania wnioskodawczyni, czy też świadków, bez oparcia się na konkretnej dokumentacji pracowniczej, nie mogłyby stanowić podstawy ustalenia wysokości wynagrodzenia skarżącej, jakie osiągała w okresie zatrudnienia w Zakładach (...) w Ł..

Sąd nie może ustalać wysokości zarobków na podstawie przypuszczeń, uśrednień, czy też hipotetycznych wyliczeń. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być bowiem uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez zainteresowanego w danym okresie. Jego wysokość musi być niewątpliwa i bezwarunkowa, a nie jedynie prawdopodobna.

Zgodnie z wezwaniem Sądu Okręgowego w Łodzi, w dniu 26 października 2022 roku wpłynęła korespondencja z Archiwum Zakładowego (...) Urzędu Wojewódzkiego w Ł. zawierająca uwierzytelnioną kserokopię dokumentacji osobowo - płacowej wnioskodawczyni.

W związku z powyższym, Sąd zobowiązał organ rentowy do hipotetycznego przeliczenia wysokości emerytury E. R. według najkorzystniejszego wariantu przy założeniu, że w okresie od dnia 22 września 1980 roku do dnia 30 września 1991 roku wnioskodawczyni otrzymywała wynagrodzenie w stawkach wynikających z angaży sporządzonych przez Zakłady (...) w Ł. oraz zasiłki wymienione w treści kart zasiłkowych nadesłanych przez Archiwum Zakładowe (...) Urzędu Wojewódzkiego w Ł..

Przedstawione dowody pozwoliły ponad wszelką wątpliwość ustalić wysokość osiągniętego przez wnioskodawcę wynagrodzenia w okresie od dnia 22 września 1980 roku do dnia 30 września 1991 roku. Na podstawie zgromadzonej dokumentacji osobowo-płacowej E. R., organ rentowy obliczył wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wartość tego kapitału. Wyliczenia przedstawione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie były w żaden sposób kwestionowane przez odwołującą się. Wnioskodawczyni wniosła jednak o uwzględnienie wyliczeń, które opierały się na danych zamieszczonych w zestawieniu zatytułowanym „konto pracownika”, a

przedłożonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w piśmie procesowym z dnia 9 lutego 2023 roku. W ocenie Sądu Okręgowego, ww. zestawienie nie mogło zostać przyjęte w procesie weryfikowania wysokości kapitału początkowego E. R., jak również emerytury. Przesłany z Archiwum Zakładowego (...) Urzędu Wojewódzkiego w Ł. dokument „konto pracownika” zawierał wynagrodzenie za poszczególne lata w kwotach brutto, brak było podziału na poszczególne składniki, od których istniał obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne, a nadto nie zamieszczono w nim informacji, czy wskazane wynagrodzenie zostało faktycznie wypłacone E. R.. W konsekwencji, podstawę rozstrzygnięcia mogły stanowić jedynie hipotetyczne wyliczenia organu rentowego wsparte odpowiednią dokumentacją osobowo – płacową wnioskodawczynie (angaże, karty zasiłkowe) z Zakładów (...) w Ł..

W rezultacie, wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego okazał się wyższy od dotychczas przyjmowanego przez organ rentowy względem ubezpieczonej i co istotne, skutkowało zwiększeniem wartości należnego jej kapitału początkowego, a w konsekwencji emerytury. Ostatecznie, kapitał początkowy wyniósł 66.708,62 zł (po waloryzacji na dzień 1 lipca 2022 roku – 368.989,07 zł), z kolei wysokość emerytury zamykała się w granicach kwoty 2.080,07 zł.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy w punkcie 1 sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przeliczył emeryturę E. R. od dnia 1 lipca 2022 roku przy uwzględnieniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynoszącego 49,50%.

W pozostałym zakresie, obejmującym żądanie E. R. przyjęcia wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, odwołanie podlegało oddaleniu, jako bezzasadne. Mając to na względzie, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

I.S

.